

Natur
ture 2013
i
Fugleværns-
fondens
reservater

Ture i Fugleværnsfondens reservater 2013

Jagende havørn og vandrefalk på tætteste hold, rørdrummens hule pauken fra rørskovens dyb, nattergal for fuld udblæsning, vilde heste og majgøgeurt, smukke vadefugle i sommerdragt, fantastiske rovfugletræk og meget, meget mere. Alt dette kan man opleve når man er på tur med Fugleværnsfondens kyndige, engagerede og lokalkendte turledere – og det er oven i købet gratis. I denne folder er samlet 110 natur-ture fra Fugleværnsfondens reservater. 110 ture som er for alle, der vil lære mere om de fugle, dyr og planter, som året rundt kan opleves i Fugleværnsfondens 20 reservater. Der er noget for enhver smag.

På Fugleværnsfondens hjemmeside: www.fugleværnsfonden.dk kan man læse mere om de enkelte ture. Her kan man også finde kørselsvejledninger eller downloade foldere fra reservaterne.

Bemærk! Som noget nyt vil turene også blive annonceret på Facebook og via Twitter. Her vil der med kort varsel løbende også blive annonceret helt nye ture, hvis der sker noget interessant på reservaterne. På Fugleværnsfondens hjemmeside kan du se, hvordan du tilmelder dig.

Vel mødt!

1) Optællingsture ved Gundsømagle Sø.

Lørdag 5/1 kl. 10.00 – ca. 13.00.

På disse månedlige optællingsture i reservatet går vi ad den spændende trampesti gennem rørskoven til fugletårnene. Er søen isfri, forventer vi mange ænder og både stor- og lille skallesluger. Måske ser vi skægmejser i rørskoven.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

2) Gundsømagle Sø – vinterfugle ved søen.

Lørdag 2/2 kl. 10.00 – ca. 13.00.

En fast tur den første lørdag i måneden. Vi tæller fuglene i reservatet, og alle er velkomne. Gode chancer for at se de smukke skægmejser og måske den elegante blå kærhøg.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

3) Åbent Hus i fugletårnet ved Gulstav Mose.

Søndag 3/2 kl. 10.00 – 12.00.

Fugleværnsfondens lokale arbejdsgruppe står klar i fugletårnet ved Gulstav Mose med kikkerter og teleskoper. Der er altid spændende fugleoplevelser i vente på Langelands sydspids – også her midt på vinteren.

Mødested: Fugletårnet ved Gulstav Mose. Fra P-pladsen følges stien til Gulstav Vesterskov.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

4) Vintertur til Tryggelev Nor.

Søndag 3/2 kl. 13.00 – ca. 15.00.

Oplev det rige fugleliv i et af Langelands smukkeste naturområder. Er Tryggelev Nor isfrit, kan der i denne tid ligge mange ænder i noret. Vi besøger fugleskjulet og lytter undervejs efter skægmejser. På denne tid ses der ofte havørne i området. Vi afsøger også havet mellem Ærø og Langeland for ænder, lappedykkere og havfugle.

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

5) Ørnens Dag ved Nyord Enge.

Søndag 17/2 kl. 10.00 – ca. 13.00.

Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Nyord står også i år klar i tårnet med teleskoper og vil med glæde fremvise en havørn eller to - det slår aldrig fejl! Dagen byder sikkert også på en vandrefalk og lidt blå kærhøge.

Mødested: Fugletårnet på Nyord, ca. 1 km efter broen fra Møn til Nyord.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Nyord.

6) Baltic Flyway. Vinterekspedition til Hyllekrog. Søndag 24/2 kl. 10.00 – ca. 14.00.

Fugletur til Hyllekrog inden tangen lukkes for offentlighed (1. marts) i ynglesæsonen. Vi har især fokus på vintergæster som bjergirisk og snespurv, som traditionelt overvintrer på tangen, og måske ser vi også de første forårsbebudere, såsom vibe, strandskade, sanglærke og trækkende ederfugle og musvåger. Vi holder pause og frokost i "Ninas Hus", som er et gammelt fiskerhus på tangen, der ejes af fonden. Turen er også velegnet for dem, som bare vil opleve de åbne vidder, havet, den friske luft og en god travetur.

Bemærk: Husk proviant og varm påklædning.

Mødested: Den lille P-plads ved foden af Hyllekrog (drej fra Rødby-Errindlev landevejen sydpå mod Bjernæs og videre til Store Brunddrag. Følg grusstien mod venstre langs diget til P-pladsen).

Turledere: Naturvejledere Uffe Nielsen fra Lolland Kommune og Allan Gudio Nielsen fra Fugleværnsfonden.

7) Formiddagsfugleture ved Nivå.

Tirsdag 26/2 kl. 10.30 – ca. 13.30.

Vi følger årets gang ved Nivå og lytter til sang og kald fra de fugle, som lever i Nivås varierede natur. Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige fugle og det spændende dyre- og planteliv, som Nivå også byder på.

Mødested: Nivå togstation.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

8) Gundsømagle Sø – er der forår i luften?

Lørdag 2/3 kl. 10.00 – ca. 13.00.

På den månedlige optællingstur i reservatet går vi ad trampestien gennem rørskoven til fugletårnene. Fra de to fugletårne har vi et fantastisk syn over søen, rørskoven og de tilstødende enge. Vi vil kigge og lytte efter de første forårsbebudere som lærker og viber på Gåseengen samt rastende andefugle på søen.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

9) Åbent Hus i fugletårnet ved Gulstav Mose.

Søndag 3/3 kl. 10.00 – 12.00.

Fugleværnsfondens lokale arbejdsgruppe står klar i fugletårnet ved Gulstav Mose med kikkerter og teleskoper. Der er altid spændende fugleoplevelser i vente på Langelands sydspids, og nu er foråret for alvor ved at melde sin ankomst. I mosen er ænder og lappedykkere allerede ved at etablere små territorier, og selvom sangfuglene endnu ikke er ankommet, er der masser at lytte til inde fra skoven.

Mødested: Fugletårnet ved Gulstav Mose. Fra P-pladsen følges stien til Gulstav Vesterskov.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

10) Forårstur ved Tryggelev Nor.**Søndag 3/3 kl. 13.00 – 15.00.**

Tryggelev Nor er kendt for sine mange gråstrubede lappedykkere. Hvis ikke vi stadigvæk har vinter, vil man allerede nu kunne høre deres karakteristiske hyl i noret. Der samles mange dyk- og svømmeænder i noret på denne tid. Guf for havørne, som stadigvæk kan opleves i området. Nu er vibe og lærke sandsynligvis også ankommet.

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.**Turledere:** Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.**11) Baltic Flyway.****Åbent Hus i fugletårnet på Nyord Enge.****Søndag 3/3 kl. 10.00 – 13.00.**

Arbejdsgruppen står endnu engang parat med kikkerter og teleskoper samt hjælp til artsbestemmelse af nogle af de fugle man i disse dage kan opleve på engene. Havørn er en sikker gæst på denne årstid.

Mødested: Fugletårnet på Nyord, ca. 1 km efter broen fra Møn til Nyord.**Turleder:** Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Nyord.**12) Ravnstrup Sø - fuglekassedag med bål og snobrød.****Søndag den 10/3 kl. 10.00 – 13.00.**

Familedag ved Ravnstrup Sø, hvor vi går en tur og spejder efter forårstegn blandt fugle og blomster. Måske hører vi den gråstrubede lappedykker og vandriksen kappes om at lyde mest som stukne grise. Bagefter bygger vi fuglekasser, bager snobrød og brygger cowboykaffe.

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej (ved indkørslen til nr. 12). Ålehusvej er beliggende to kilometer vest for Herlufmagle mellem Ringsted og Næstved og er en sidevej til Ravnstrupvej, hvorfra der er skiltet til søen. (Buslinje 680R mellem Næstved og Ringsted stopper ved hjørnet af Ravnstrupvej/Ålehusvej i timedrift, og det tager 5 –10 minutter at gå herfra til P-pladsen på Ålehusvej).**Turleder:** Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Ravnstrup Sø.

13) Formiddagsfugleture ved Nivå.

Tirsdag 19/3 kl. 10.30 – ca. 13.30.

Vi følger årets gang ved Nivå og lytter til sang og kald fra de fugle, som lever i Nivås varierede natur. Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige fugle og det spændende dyre- og planteliv, som Nivå også byder på.

Mødested: Nivå togstation.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

14) Forår i Bøjden Nor.

Lørdag 23/3 kl. 10.00 – 13.00.

Bøjden Nor er ved at vågne af vinterdvalen. På stranden tripper allerede vade- og engfugle. Vil de nye fugleøer igen i år tiltrække klyder og hættmåger? Flink og dygtige fuglefolk stiller teleskoper op i fugleskjulene, så man kan se fuglene på helt tæt hold. Tag endelig formiddagskaffen med, der er god plads på bænkene!

Bemærk: Fuglene ses bedst fra fugleskjulene. Ønsker man en vandretur i landskabet, foregår det på egen hånd ad stierne og langs stranden.

Mødested: P-pladsen for enden af Dyndkrogvej, Bøjden.

Turleder: Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe.

15) Stormengene. Vi rydder op i fuglene!

Lørdag 6/4 kl. 08.00 – ca. 12.00.

Der er masser af forårsfugle, og der er masser af vinterskidt på Stormengene. Derfor kombinerer vi fuglekig med oprydning. De gode fugleoplevelser er viber, lærker, gæs og vadefugle, som alle gør brug af engene og Vadehavet ved Rømøs sydspids. De gode oplevelser er også at give naturen en hjælpende hånd med at fjerne skidt og skrammel, som i vinterens løb er skyllet i land.

Vi sørger for affaldssække og ikke mindst en forfriskning. Du skal blot huske kikkert, arbejdshandsker, praktisk tøj og gerne kaffe/te. Vi regner med at være færdige omkring middagstid.

Mødested: P-plads for enden af Stormengevej/Rimmevej ved Stormengene.

Turleder: Helle Hjorth og Georg Baun (evt. Martin Iversen).

16) Gundsømagle Sø – de første forårsfugle.

Lørdag 6/4 kl. 9.00 – ca. 12.00.

Foråret er for alvor kommet til Gundsømagle Sø. Fra gangbroen og fugletårnene holder vi udkig med de mange fugle, som allerede er i fuld gang med at forsvare deres territorier med næb, kløer og sang.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

17) Baltic Flyway. Saksfjed – forårstræk.

Søndag 7/4 kl. 10.00 – ca. 14.00.

Hyllekrog og Saksfjed området byder ikke kun på spændende fugletræk om efteråret. Om foråret er der i høj grad også noget at komme efter. På denne tid af året kulminerer ederfugletrækket, og det er også nu, der er gode chancer for at se indtrækkende rovfugle.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog-tangen.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

18) Åbent Hus i fugletårnet ved Gulstav Mose.

Søndag 7/4 kl. 10.00 – 12.00.

Fugleværnsfondens lokale arbejdsgruppe står klar i fugletårnet ved Gulstav Mose med kikkerter og teleskoper. Vibe og lærke er for længst ankommet, og mosen syder af aktivitet. Især de gråstrubede lappedykkere gør sig bemærket. Måske også et hult drøn fra rørdrummen i ny og næ?

Mødested: Fugletårnet ved Gulstav Mose. Fra P-pladsen følges stien til Gulstav Vesterskov.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

19) Tur fortsat til Tryggelev Nor.

Søndag 7/4 kl. 13.00 – 15.00.

Ederfugletrækket er endnu ikke forbi, og på gode dage kan man opleve et fantastisk træk passere helt tæt forbi land. Der er stadigvæk mange ænder i noret. Hormonerne bobler, og hannerne gør alt, hvad de kan, for at indynde sig hos hunnerne. De første rovfugle er så småt også ved at indfinde sig – måske årets første rørhøg?

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

20) Baltic Flyway. Hør lærkesang fra fugletårnet på Nyord Enge.

Søndag 7/4 kl. 10.00 – 13.00.

Arbejdsgruppen står endnu engang parat med kikkerter og teleskoper samt hjælp til artsbestemmelse af nogle af de fugle, man i disse dage kan opleve på engene. Højt over dem alle synger den lille lærke.

Mødested: Fugletårnet på Nyord, ca. 1 km efter broen fra Møn til Nyord.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Nyord.

21) Baltic Flyway. Saksfjed – forårstræk.

Torsdag den 11/4 kl. 10.00 – ca. 14.00.

Hyllekrog og Saksfjed området byder ikke kun på et spændende fugletræk om efteråret. Om foråret er der i høj grad også noget at komme efter. Vi starter med lidt havobs og fortsætter bagefter med en tur op til Saksfjed.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog-tangen.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

22) Ravnstrup Sø –forårskor og blomsterflor.

Lørdag den 13/4 kl. 13.00 – 15.00.

Vi lytter efter frøer og skrubtudser på det lave vand inderst i rørskoven. Under alle omstændigheder er en række sangfugle på plads, og vi indprenter os deres stemmer og nyder skovbundens vårflor med bl.a. den sjældne skælrod, der blomstrer just nu i april. Hvis vi er heldige, spiller rørhøgen skyhøjt over vore hoveder.

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej (ved indkørslen til nr. 12). Ålehusvej er beliggende to kilometer vest for Herlufmagle mellem Ringsted og Næstved og er en sidevej til Ravnstrupvej, hvorfra der er skiltet til søen. (Buslinje 680R mellem Næstved og Ringsted stopper ved hjørnet af Ravnstrupvej/Ålehusvej i timedrift, og det tager fem – ti minutter at gå herfra til P-pladsen på Ålehusvej).

Turleder: Henrik Wejdling.

23) Vadehavets fugle – vi følger dem på vej.

Søndag 21/4 kl. 09.00 – ca. 12.00.

Foråret er kommet til **Stormengene**. Reservatet er ved at blive fyldt op af fugle. Viber, lærker, gæs og ænder gør klar til ynglesæsonen. Samtidigt er tusinder af gæs, ænder og vadefugle på vej mod nord. De holder pause på vaderne ud for Stormengene. Her skal tankes op til næste etape på rejsen. Vi følger dem på vej og finder ud af, hvordan spisekammeret fordeles, så der er mad til alle.

Medbring gerne kaffe/te.

Mødested: P-plads for enden af Stormengevej/Rimmevej ved Stormengene.

Turledere: Martin Iversen og naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

24) Fugle og forår i Sølsted Mose.

Søndag 21/4 kl. 19.00 – ca. 21.00.

Foråret er i fuld gang. Det grønnes og fuglesangen fylder luften. På en aftentur rundt i Sølsted Mose lytter vi til sangfuglene, der er vendt tilbage fra vinterkvarteret i Afrika. Løvsanger, munk, drosler og svaler venter os. Men også andre spændende mosefugle kan dukke op.

Der bliver også lejlighed til at høre om den nyeste udvikling i LIFE-projektet. Planer og ideer for naturpleje og formidling.

Turen er en del af LIFE-projekt Sølsted Mose.

Mødested: P-plads for enden af Brændevej på sydsiden af Sølsted Mose.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

25) Bremsbøl Sø m.v.

Mandag 22/4 kl. 18.00 – ca. 21.00.

Vi går lige til grænsen og besøger Bremsbøl Sø i Tøndermarsken for første gang til forår ved søen. Det bliver spændende at se, hvilke fugle som slår sig ned. Vi tager også en afstikker til naboområderne, Hasbjerg Sø og Ubjerg Kog. Her kan vi se, hvordan udviklingen i Bremsbøl kan komme til at se ud.

Medbring gerne kaffe/te.

Mødested: P-plads ved Sæd Grænseovergang.

Turledere: Martin Iversen og naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

26) Ravnstrup Sø - mere fuglesang og flere forårsblomster.

Lørdag den 27/4 kl. 10.00 – 12.00.

Sidste uge af april er for den, der holder af skovbundens vårbloster den skønneste af alle ved Ravnstrup Søens bredder. Hvid og gul anemone kappes med hulrodet lærkespore og lungeurt om at dække skovbunden, og ind i mellem finder vi den sælsomme snylter, skælroden, der tapper sin næring fra rødderne af skovens navn og hassel. Frøerne er med lidt held stadig i gang, i hvert fald de spidssnude og skrubbudsene, og nu er fuglekoret ved at tage form – med såvel egne arter som lånte fjer fra det sydlige udland. Vi indsnuser vårflorets nektarduft og lærer os fuglenes stemmer, mens vi ser på ænder, lappe-dykkere og svaner.

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej (ved indkørslen til nr. 12). Ålehusvej er beliggende to kilometer vest for Herlufmagle mellem Ringsted og Næstved og er en sidevej til Ravnstrupvej, hvorfra der er skiltet til søen. (Buslinje 680R mellem Næstved og Ringsted stopper ved hjørnet af Ravnstrupvej/Ålehusvej i timedrift, og det tager fem – ti minutter at gå herfra til P-pladsen på Ålehusvej).

Turleder: Henrik Wejdling.

27) Ravnstrup Sø.

fuglestemmeaften for trænedes såvel som begyndere.

Mandag den 29/4 kl. 19.00 – 21.00.

Fuglestemmer skal høres i naturen – ellers lærer man dem aldrig. Denne – og tre mandagsaftener i maj – går vi turen ud til det fjerneste fugleskjul ved søens bred og tilbage igen, mens vi igen og igen repeterer de mange fuglestemmer, der lyder fra rørskov, pilekrat og løvskov – eller fra de omkransende marker og enge. I løbet af foråret bliver der chance for at få de første halvt hundrede fuglestemmer ind under huden.

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej (ved indkørslen til nr. 12). Ålehusvej er beliggende to kilometer vest for Herlufmagle mellem Ringsted og Næstved og er en sidevej til Ravnstrupvej, hvorfra der er skiltet til søen. (Buslinje 680R mellem Næstved og Ringsted stopper ved hjørnet af Ravnstrupvej/Ålehusvej i timedrift, og det tager fem – ti minutter at gå herfra til P-pladsen på Ålehusvej). Turen gentages 6/5, 13/5 og 27/5.

Turleder: Henrik Wejdling og Allan Gudio Nielsen.

28) Formiddagsfugleture ved Nivå.

Tirsdag 30/4 kl. 10.30 – ca. 13.30.

Vi følger årets gang ved Nivå og lytter til sang og kald fra de fugle, som lever i Nivås varierede natur. Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige fugle og det spændende dyre- og planteliv, som Nivå også byder på. Måske er vi heldige og ser flokke af trækkende traner?

Mødested: Nivå togstation.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

29) Barup Sø – hyl og vræl i reservatet!

Torsdag 2/5 kl. 19.00 – ca. 21.30.

Mange af rørskovens fugle lever en skjult tilværelse og ses kun sjældent – til gengæld kan de høres! Der vil denne aften være god chance for at høre nogle af Barup Søes mange vandrikse hyle og vræle i skumringen, mens rørdrummen giver igen med hule baslyde fra rørskovens dyb. På denne tid plejer vi også at se de lokale rørhøge i parringsflugt over den store rørskov.

Mødested: Indgangen til reservatet fra Lillebrændevej mellem Blæsebjerg og Lillebrænde, vest for Stubbekøbing.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909) og Hans Schou.

30) Fugletur til Agerø.

Lørdag 4/5 kl. 7.30 – ca. 11.

Der er oftest mange fugle på denne tid af året. Ynglefugle, der har overvintret under sydlige himmelstrøg, er ankommet; overvintrende trækfugle er endnu ikke afrejst. Besøg i Fugleværnsfondens reservat, endvidere Østagerø og muligvis Sydagerø. De lysbugede knortegæs og hjejler vil nok være dominerende.

Mødested: P-pladsen umiddelbar efter Agerøvej 23 (Dæmningen), senere P-pladsen ved nr. 32.

Turleder: Erling Andersen (Tlf. 97936427/30236427).

31) Optællingsture ved Gundsømagle Sø.

Lørdag 4/5 kl. 9.00 – ca. 12.00.

Nu er det tid at lytte efter de første sangere i skoven og kigge efter trækgæster, ænder og gæs på søen. Hvis grågåsen yngler her i år, kan vi måske se gæslinger på Gåseengen.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

32) Baltic Flyway.

Hør lærkesang fra fugletårnet på Nyord Enge.

Søndag 5/5 kl. 10.00 – 13.00.

Arbejdsgruppen står endnu engang parat med kikkerter og teleskoper samt hjælp til artsbestemmelse af nogle af de fugle, man i disse dage kan opleve på engene. Højt over dem alle synger den lille lærke.

Mødested: Fugletårnet på Nyord, ca. 1 km efter broen fra Møn til Nyord.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Nyord.

33) Åbent Hus i fugletårnet ved Gulstav Mose.

Søndag 5/5 kl. 10.00 – 12.00.

Fugleværnsfondens lokale arbejdsgruppe står klar i fugletårnet ved Gulstav Mose med kikkerter og teleskoper. Nede fra mosen brøler rørdrummen og fra skoven høres en mængde sangfugle. Mon gøgen kommer til Sydlangeland på denne dag?

Mødested: Fugletårnet ved Gulstav Mose. Fra P-pladsen følges stien til Gulstav Vesterskov.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

34) Tryggelev Nor.

Søndag 5/5 kl. 13.00 – ca. 15.00.

Også ved Tryggelev Nor er der i den seneste tid ankommet sangfugle. Rørskoven genlyder nu af skrattende rørsangere, og i krattet langs stien ud til fugleskjulet sidder der undertiden nattergal. Rørhøgen ses nu ofte på patrulje lavt over rørskoven.

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

**35) Ravnstrup Sø –
fuglestemmeaften for trænedede såvel som begyndere.**

Mandag den 6/5 kl. 19.00 – 21.00

Fuglestemmer skal høres i naturen – ellers lærer man dem aldrig. Denne – og to andre mandagsaftener i maj – går vi turen ud til det fjerneste fugleskjul ved søens bred og tilbage igen, mens vi igen og igen repeterer de mange fuglestemmer, der lyder fra rørskov, pilekrat og løvskov – eller fra de omkransende marker og enge. I løbet af foråret bliver der chance for at få de første halvt hundrede fuglestemmer ind under huden.

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej (ved indkørslen til nr. 12). Ålehusvej er beliggende to kilometer vest for Herlufmagle mellem Ringsted og Næstved og er en sidevej til Ravnstrupvej, hvorfra der er skiltet til søen. (Buslinje 680R mellem Næstved og Ringsted stopper ved hjørnet af Ravnstrupvej/Ålehusvej i timedrift, og det tager 5 – 10 minutter at gå herfra til P-pladsen på Ålehusvej). Turen gentages 13/5 og 27/5

Turleder: Henrik Wejdling og Allan Gudio Nielsen

36) Aftenfuglestemmeture i Vaserne.

Tirsdag 7/5 kl. 19.00 – 21.30

Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige sangfugle og det spændende dyre- og planteliv, som Vaserne også byder på. Der kræves ingen specielle forudsætninger eller udstyr for at deltage.

Mødested: Det store bøgetræ ved udsigtspunktet ud for Fyrrebakken ved Vasevej.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

37) Hedemosens spændende fugle- og planteliv.

Onsdag 8/5 kl. 19.00 – ca. kl. 22.00.

Vi går en tur forbi Lille Søgård Sø og fortsætter ad små stier ud til Søgård Mose. Der kan være rigtig mange fugle i området, bl.a. nattergal og bynkefugl.

Mødested: Ny P-plads ved Sønderborg Motorvej afkørsel Søgård.

Turleder: Egon Iversen.(Tlf. 74415719).

38) Se forårets dununger – Bøjden Nor.

Søndag 12/5 kl. 10.00 – 13.00.

De to nyanlagte fugleøer i Bøjden Nor skulle gerne vrimle med fugle netop nu. Har klyde og strandskade slået sig ned på de rævesikre øer, eller skal fuglelivet ses på strandengen? Får vi dununger i kikkertfeltet?

Flinke og dygtige folk fuglefolk stiller teleskoper op i fugleskjulet, så man kan se fuglene på helt tæt hold.

Tag endelig formiddagskaffen med, der er god plads på bænke.

Bemærk: Fuglene ses bedst fra fugleskjulene. Ønsker man en vandretur i landskabet, foregår det på egen hånd ad stierne og langs stranden.

Mødested: Klydeskjulet. Se skiltning på P-pladsen for enden af Dyndkrogvej.

Turleder: Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe,

39) Ravnstrup Sø – fuglestemmeaften for trænede såvel som begyndere.

Mandag 13/5 kl. 19.00 – 21.00.

Fuglestemmer skal høres i naturen – ellers lærer man dem aldrig. Denne – og endnu en mandag aften – går vi turen ud til det fjerneste fugleskjul ved søens bred og tilbage igen, mens vi igen og igen repeterer de mange fuglestemmer, der lyder fra rørskov, pilekrat og løvskov – eller fra de omkransende marker og enge. I løbet af foråret bliver der chance for at få de første halvt hundrede fuglestemmer ind under huden – og så, på 'Fuglenes Dag' 26/5, bliver der chance for en repetition.

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej.

Turledere: Henrik Wejdling og Allan Gudio Nielsen.

40) Aftenfuglestemmeture i Vaserne – med bonus!

Tirsdag 14/5 kl. 19.00 – 21.30!

Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige sangfugle og det spændende dyre- og planteliv, som Vaserne også byder på. Der kræves ingen specielle forudsætninger eller udstyr for at deltage. **Bemærk!** Turen er lidt speciel for turlederen – det er hans fugletur nummer 1000 for Fugleværnsfonden. Det fejres ved formidlingsbygningen ved turens afslutning.

Mødested: Det store bøgetræ ved udsigtspunktet ud for Fyrrebakken ved Vasevej.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

41) Aftenfuglestemmeture i Vaserne.

Tirsdag 21/5 kl. 19.00 – 21.30.

Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige sangfugle og det spændende dyre- og planteliv, som Vaserne også byder på. Der kræves ingen specielle forudsætninger eller udstyr for at deltage.

Mødested: Det store bøgetræ ved udsigtspunktet ud for Fyrrebakken ved Vasevej.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

42) For fugl musik. – Sølsted Mose**Onsdag 22/5 kl. 19.30 – ca. 21.30.**

I maj eksploderer foråret. Det hele springer ud, og fuglene holder den årlige sangdyst. På en aftentur rundt i Sølsted Mose lytter vi til alle sangfuglene, mens vi klasker de irriterende myg. Tornsanger, gøg og den første nattergal venter os sammen med drosler, pibere og mejser. Nu leverer hele koret naturens egen koncert. Og mon ikke der venter en overraskelse – f.eks. en svirrende græshoppesanger. Der bliver også lejlighed til at høre om den nyeste udvikling i LIFE-projektet. Planer og ideer for naturpleje og formidling.

Turen er en del af LIFE-projekt Sølsted Mose.

Turleder: Martin Iversen,

Mødested: P-plads for enden af Brændevej på sydsiden af Sølsted Mose.

43) Fuglenes Dag. Ravnstrup Sø.**Søndag den 26/5 kl. 03.00 – 05.00.**

Den sidste søndag i maj er 'Fuglenes Dag', som fejres ved Ravnstrup Sø med en tidlig morgentur. Vi mødes i mørke og hører de forskellige arter starte én for én i takt med daggryets komme. Først natugle og nattergal, siden solsort og sangdrossel og til slut et kor på mere end 30 forskellige stemmer!

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej (ved indkørslen til nr. 12). Ålehusvej er beliggende 2 kilometer vest for Herlufmagle mellem Ringsted og

Næstved og er en sidevej til Ravnstrupvej, hvorfra der er skiltet til søen.

Turleder: Henrik Wejdling.

44) Fuglenes Dag. Nivå.**Søndag den 26/5 kl. 10.00 – 13.00.**

Vi fejrer Fuglenes Dag i fugletårnet ved Nivå Bugt Strandenge. Fra rørskoven, i krattet bag fugletårnet og på strandengene høres der dagen lang fuglesang og kald. Og så vrimler det jo med fugle lige ud for fugletårnet! Kom og vær med – der er rigtig meget at se på i denne tid.

Mødested: Fugletårnet ved Nivå Bugt Strandenge.

Turleder: Medlemmer af Fugleværnsfonden arbejdsgruppe er til stede på Tangen med kikkerter og teleskoper og hjælper til artsbestemmelse.

45) Fuglenes Dag – Gulstav Mose.

Søndag 26/5 kl. 10.00 – 13.00.

Rørdrummens pauken høres nu i Fugleværnsfondens lille reservat på Sydlangeland, og i gærdeselsskovene er der en livlig aktivitet af småfugle og vildheste.

Mødested: P-pladsen ved Gulstav Mose.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

46) Fuglenes Dag – Stubbe Sø.

Søndag 26/5 kl. 10.00 – ca. 13.00.

Vi går en tur ved Stubbe Sø og lytter til de mange sangfugle, bl.a. broget fluesnapper og hedelærke, som yngler i Fugleværnsfondens reservat. Undervejs bliver der også tid til at se på den naturpleje, som er blevet gennemført de seneste par år.

Mødested: P-pladsen på Møllebækvej 500 m NV for Gravlev by.

Turleder: Joy Klein.

Oplysninger til kortet:

1 NIVÅ BUGT

Adresse: Strandvejen, 2990 Nivå

N: 6203384 E: 719806 (UTM 32 ETRS89)

15 ture: nr. 7, 13, 28, 44, 48, 61, 64, 68, 70, 74, 82, 90, 98, 102, 107.

2 VASERNE

Adresse: Vasestien, 3460 Birkerød

N: 6192107 E:715862 (UTM 32 ETRS89)

7 ture: nr. 36, 40, 41, 49, 56, 58, 62.

3 GUNDSØMAGLE

Adresse: Store Valbyvej 271, 3670 Veksø Sj

N: 6179966 E:699786 (UTM 32 ETRS89)

13 ture: nr. 1, 2, 8, 16, 31, 50, 51, 63, 65, 81, 93, 103, 110.

4 RAVNSTRUP SØ

Adresse: Ålehusvej 18 U, 4160 Herlufmagle

N: 6134011 E:672831 (UTM 32 ETRS89)

12 ture: nr. 12, 22, 26, 27, 35, 39, 43, 47, 57, 59, 83, 101.

5 NYORD ENGE

Adresse: Ulvshalevej 401, 4780 Stege
N: 6105007 E:705540 (UTM 32 ETRS89)
8 ture: nr. 5, 11, 20, 32, 55, 79, 99, 106 .

6 BARUP SØ

Adresse: Lillebrændevej 8, 4850 Stubbekøbing
N: 6086402 E:691109 (UTM 32 ETRS89)
1 tur: nr. 29.

7 SAKSFJED/HYLLEKROG

Adresse: Lyttesholmvej, 4970 Rødby
N: 6054258 E:658808 (UTM 32 ETRS89)
16 ture: nr. 6, 17, 21, 69, 71, 72, 73, 75, 76, 80, 84, 86, 91, 92, 94, 100.

8 GULSTAV MOSE

Adresse: Gulstavvej, 5935 Bagenkop
N: 6065907 E:608892 (UTM 32 ETRS89)
13 ture: 3, 9, 18, 33, 45, 53, 66, 77, 88, 89, 95, 104,108.

9 TRYGGELEV NOR

Adresse: Stenbækvej 6, 5932 Humble/ Østersøvej 15,
5932 Humble/ Nørreballevej 2, 5932 Humble
N: 6072909 E:606804 (UTM 32 ETRS89)
11 ture: nr. 4, 10, 19, 34, 54, 67, 78, 87 ,96, 105, 109.

10 BØJDEN NOR

Adresse: Dyndkrogvej, 5600 Faaborg
N: 6106161 E:568917 (UTM 32 ETRS89)
2 ture: nr. 14, 38.

11 SØGÅRD MOSE

Adresse: Flensborg Landevej 23, 6200 Åbenrå
N: 6087626 E:529726 (UTM 32 ETRS89)
1 tur: nr. 37.

12 SØLSTED MOSE

Adresse: Brændevej, 6270 Tønder
N: 6097662 E:490012 (UTM 32 ETRS89)
3 ture: nr. 24, 42, 60.

13 STORMENGENE

Adresse: Stormengevej, 6792 Rømø
N: 6104122 E:470148 (UTM 32 ETRS89)
3 ture: nr. 15, 23, 85.

14 STUBBE SØ

Adresse: Agertoften 16, 8400 Ebeltoft
N: 6237092 E:605987 (UTM 32 ETRS89)
2 ture: nr. 46, 52.

15 AGERØ

Adresse: Agerøvej 26, 7960 Karby
N: 6285752 E:473998 (UTM 32 ETRS89)
2 ture: nr. 30, 97.

47) Ravnstrup Sø – fuglestemmeaften for trænede såvel som begyndere.

Mandag 27/5 kl. 19.00 – 21.00.

Fuglestemmer skal høres i naturen – ellers lærer man dem aldrig. Dette er den sidste mandagsaften, hvor vi går turen ud til det fjerneste fugleskjul ved søens bred og tilbage igen, hvor vi igen og igen repeterer de mange fuglestemmer, der lyder fra rørskov, pilekrat og løvskov – eller fra de omkransende marker og enge. I løbet af foråret bliver der chance for at få de første halvt hundrede fuglestemmer ind under huden.

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej.

Turledere: Henrik Wejdling og Allan Gudio Nielsen.

48) Formiddagsfugleture ved Nivå.

Tirsdag 28/5 kl. 10.30 – ca. 13.30.

Vi følger årets gang ved Nivå og lytter til sang og kald fra de fugle som lever i Nivås varierede natur. Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige fugle og det spændende dyre- og planteliv, som Nivå også byder på.

Mødested: Nivå togstation.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

49) Aftenfuglestemmeture i Vaserne.

Tirsdag 28/5 kl. 19.00 – 21.30.

Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige sangfugle og det spændende dyre- og planteliv, som Vaserne også byder på. Der kræves ingen specielle forudsætninger eller udstyr for at deltage.

Mødested: Det store bøgetræ ved udsigtspunktet ud for Fyrrebakken ved Vasevej.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

50) Nattergale-koncert ved Gundsømagle Sø.

Torsdag 30/5 kl. 19.00 – ca. 22.00.

Vi går den flotte tur fra P-pladsen i Østrup til gangbroen i rørskoven ved det vestlige fugletårn. På vejen lytter vi bl.a. til nattergal og et væld af småfugle. I rørskoven venter der skægmejser og andre rørskovsfugle.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

51) Optællingsture ved Gundsømagle Sø.

Lørdag 1/6 kl. 9.00 – ca. 12.00.

Her i starten af juni er der rigtig gang i fuglesangen, både i skoven og ude i rørskoven. Midt ude i rørskoven sidder rørspurven i toppen af en lille pilebusk og synger, og måske er vi heldige at få et glimt af den smukke skægmejse.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

52) Stubbe Sø – fuglesang og spændende insekter.**Søndag 2/6 kl. 10.00 – ca. 13.00.**

Vi går en tur ved Stubbe Sø og lytter til de mange sangfugle, bl.a. broget fluesnapper og hedelærke, som yngler i Fugleværnsfondens reservat.

Undervejs bliver der også tid til at se på nogle af områdets mange spændende insekter. Floraen er bestemt heller ikke kedelig – så kort og godt – en tur for alle naturinteresserede!

Mødested: P-pladsen på Møllebækvej 500 m NV for Gravlev by.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

53) Åbent Hus i fugletårnet ved Gulstav Mose.**Søndag 2/6 kl. 10.00 – 12.00.**

Fugleværnsfondens lokale arbejdsgruppe står klar i fugletårnet ved Gulstav Mose med kikkerter og teleskoper. Rørdrummen har travlt med at fodre sine unger og måske ser vi den i flugt over mosen. Mon karmindompappen er vendt tilbage til mosen og byder folk velkomne med et højt – "pleased to meet you"!

Mødested: Fugletårnet ved Gulstav Mose. Fra P-pladsen følges stien til Gulstav Vesterskov.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

54) Tryggelev Nor.**Søndag 2/6 kl. 13.00 – ca. 15.00.**

Måske den smukkeste årstid i fuglereservatet. De sidste ynglefugle er på plads, de først ankomne har allerede unger. Vi kigger på fuglene og på landskabet. Hvordan er samspillet mellem fugle og natur? Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe i Tryggelev Nor fortæller om den naturpleje, der udføres i reservatet til gavn for fugle og folk.

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

55) Baltic Flyway.**Åbent Hus i fugletårnet på Nyord Enge.****Søndag 2/6 kl. 10.00 – 13.00.**

Resultatet af forårets anstrengelser kan nu opleves på Nyord Enge. Arbejdsgruppen står parat med kikkerter og teleskoper og hjælper gerne med at artsbestemme nogle af de mange fugle som i denne tid opholder sig på engene.

Mødested: Fugletårnet på Nyord, ca. 1 km efter broen fra Møn til Nyord.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Nyord.

56) Aftenfuglestemmeture i Vaserne.**Tirsdag 4/6 kl. 19.00 – 21.30.**

Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige sangfugle og det spændende dyre- og planteliv, som Vaserne også byder på. Der kræves ingen specielle forudsætninger eller udstyr for at deltage.

Mødested: Det store bøgetræ ved udsigtspunktet ud for Fyrrebacken ved Vasevej.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (20890909).

57) Ravnstrup Sø – nattergale og ferskvandstanglopper.**Onsdag 5/6 kl. 10.00 – 12.30.**

Der er stadigvæk fuld drøn på nattergalen og alle de andre sangfugle, som lever ved Ravnstrup Sø. Vi lytter dog ikke kun til fuglene på denne tur, men medbringer også fiskenet og florbøger. Ravnstrup byder på mange spændende naturoplevelser – kom selv og se!

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (20890909).

58) Aftenfuglestemmeture i Vaserne.**Tirsdag 11/6 kl. 19.00 – 21.30.**

Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige sangfugle og det spændende dyre- og planteliv, som Vaserne også byder på. Der kræves ingen specielle forudsætninger eller udstyr for at deltage.

Mødested: Det store bøgetræ ved udsigtspunktet ud for Fyrrebacken ved Vasevej.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (20890909).

59) Ravnstrup Sø – nattergale og ferskvandstanglopper. Onsdag 12/6 kl. 10.00 – 12.30.

Der er stadigvæk fuld drøn på nattergalen og alle de andre sangfugle som lever ved Ravnstrup Sø. Vi lytter dog ikke kun til fuglene på denne tur, men medbringer også fiskenet og florabøger. Ravnstrup byder på mange spændende naturoplevelser – kom selv og se!

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen. (Tlf. 20890909).

60) Mosebotanik på De vilde blomsters dag i Sølsted Mose.

Søndag 16/6 kl. 09.00 – ca. 12.00.

Forsommeren er på sit højeste. Mange blomster står i fuldt flor. På en gåtur rundt i mosen møder vi mange smukke og karakteristiske planter – nogle almindelige og hyppige – andre truede, sjældne og sårbare. Porse, trolldurt, kongebregne, gøgeurt, spagnummosser har fristeder i hede- og højmosen. Mon ikke også en nattergal eller andre mosefugle er på programmet?

Der bliver også lejlighed til at høre om den nyeste udvikling i LIFE-projektet – især om planternes betydning for mosen. Turen er en del af LIFE-projekt Sølsted Mose.

Husk gerne myggeolie ... og kaffe.

Turledere: Mette Due og Klaus Fries.

Mødested: P-plads for enden af Brændevej på sydsiden af Sølsted Mose.

61) Formiddagsfugleture ved Nivå.

Tirsdag 25/6 kl. 10.30 – ca. 13.30.

Vi følger årets gang ved Nivå og lytter til sang og kald fra de fugle som lever i Nivås varierede natur. Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige fugle og det spændende dyre- og planteliv, som Nivå også byder på.

Mødested: Nivå togstation.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

62) Naturblitz Vaserne.**Søndag 30/6 kl. 10.00 – til vi ikke orker mere!**

Så er der biodiversitets-nedslag i Vaserne! Vi skal have ryddet op i Vasernes spændende flora og fauna – både til lands og til vands! Kom og lær en masse om Danmarks natur - arrangementet er for alle. Kommando-centralen er formidlingsbygningen i Vasernes nordøstlige hjørne. Her samles alle observationer i løbet af dagen. Medbring gerne bestemmelseslitteratur og hold dig endelig ikke tilbage, hvis du er ekspert inden for bjørnedyr, laver, alger, svampe, græsser – ALT har interesse!

Mødested: Formidlingsbygningen i Vasernes nordøstlige hjørne.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (20890909).

63) Gundsømagle Sø – højsommer i reservatet.**Lørdag 6/7 kl. 9.00 til ca. 12.00.**

På disse månedlige optællingsture i reservatet går vi ad den spændende trampesti gennem rørskovene til fugletårnene. På engene og i rørskovene kan der være såvel ænder som gæs, ligesom man kan være heldig at se skægmejsler.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

64) Sommeraften ved Nivå Bugt Strandenge.**Onsdag 24/7 kl. 19.00 – 21.00.**

På denne tid af året - og dagen - ses de rastende vade-fugle, andefugle og ternere meget fint fra fugletårnet. I skumringen er der mulighed for flagermus på insektjagt over rørskovene. Ta´aftenkaffen med!

Mødested: Fugletårnet ved Nivå Bugt Strandenge.

Turleder: Medlemmer af Fugleværnsfondens arbejdsgruppe er til stede på Tangen med kikkerter og teleskoper og hjælper til artsbestemmelse.

65) Gundsømagle Sø – de første trækgæster.**Lørdag 3/8 kl. 9.00 – ca. 12.00.**

På disse månedlige optællingsture i reservatet går vi ad den spændende trampesti gennem rørskovene til fugletårnene. Nu begynder efteråret at nærme sig og diverse trækgæster passerer forbi Gundsømagle Sø. Luften kan også være fuld af svaler, som er ved at gøre klar til efterårstrækket.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

66) Åbent Hus i fugletårnet ved Gulstav Mose.

Søndag. 4/8 Kl. 10.00 – 12.00.

Før det helt store returtræk koger mosen af liv. Måske står der også en sjældenhed derude. Der er Åbent Hus i Gulstav-tårnet og Fugleværnsfondens arbejdsgruppe står klar med teleskop og kikkert, kom og kig, lyt og spørg!

Mødested: Fugletårnet ved Gulstav Mose. Fra P-pladsen følges stien til Gulstav Vesterskov.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

67) Tryggelev Nor.

Søndag. 4/8 Kl. 13.00 – 15.00.

Vadefugletrækket er allerede i gang, og både svaler og terner har også vendt næbbet mod syd. Arbejdsgruppen medbringer teleskoper, så alle kan få et nærmere kig på de mange fugle, som opholder sig i noret i denne tid.

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

68) Sommeraften ved Nivå Bugt Strandenge.

Onsdag 14/8 kl. 19.00 – 21.00.

En god tid på året til at se vadefugle på efterårstræk. Mange forskellige arter raster og fouragerer på sandbanke og de lavvandede områder i bugten, og de ses meget fint i medlyset om aftenen. Der ses også terner, andefugle og mange arter af småfugle. Flagermus ses ofte fange insekter over rørskovene, når det er ved at blive mørkt. Ta' aftenkaffen med!

Mødested: Fugletårnet ved Nivå Bugt Strandenge.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

69) Naturblitz Hyllekrog.

Lørdag 17/8 kl. 09.00 – til vi ikke orker mere!

Så er der biodiversitetsnedslag på Hyllekrog! Vi skal have ryddet op i Hyllekrogs spændende flora og fauna – både til vands og til lands! Kom og lær en masse om Danmarks natur - arrangementet er for alle. Vi starter kl. 9 ved foden af Hyllekrog og bevæger os så ud af tangen. Kommandocentralen er Ninas Hus midt på tangen. Her samles alle observationer, som vi indsamler og indtaster i løbet af dagen. Medbring gerne bestemmelseslitteratur og hold dig endelig ikke tilbage, hvis du er ekspert inden for bjørnedyr, laver, alger, græsser – ALT har interesse!

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

70) Tårnenes Dag – Nivå Bugt Strandenge.

Søndag 18/8 kl. 10.00 – 13.00.

Kom til en hyggelig dag i Danmarks flotteste fugletårn. Arbejdsgruppen står klar til at hjælpe med at bestemme de mange fugle.

Mødested: Fugletårnet ved Nivå Bugt Strandenge.

Turleder: Medlemmer af Fugleværnsfondens arbejdsgruppe.

71) Tårnenes Dag – Saksfjed/Hyllekrog.

Søndag 18/8 kl. 06.00 – 13.00.

Kom til en hyggelig dag i Fugleværnsfondens nye fugletårn ved Saksfjed – måske. For vi ved endnu ikke om tårnet står klar til den tid. Hvis ikke, så afholdes arrangementet ved foden af Hyllekrog. Arbejdsgruppen står klar til at hjælpe med at bestemme de mange fugle.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.

Turleder: Medlemmer af Fugleværnsfondens arbejdsgruppe og naturvejleder Allan Gudio Nielsen.

72) Hyllekrog – travetur til tangen tur/retur.

Torsdag 22/8 kl. 10.00 – ca. 15.00.

Efterårets vadefugletræk er begyndt, og på vandet ligger svaner i tusindvis og fælder deres svingfjer. Der vil også blive lejlighed til at studere nogle af de spændende planter og insekter, som lever på Hyllekrogtangen. Naturligvis skal vi også en tur op i det nyrenoverede fyrtårn. Medbring frokost og rigeligt at drikke. Pas på solen – der er ingen steder at gå i skygge.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

73) Hvepsevåger og andre rovfugle ved Hyllekrog.**Søndag 25/8 kl. 09.00 – ca. 16.00.**

Vi varmer op til næste weekends "Hvepsevågens Dag". Hyllekrog er et af landets bedste træksteder for rovfugle, om efteråret. Fra diget har vi et fint overblik over de mange rovfugle, der i denne tid passerer forbi – her sidst i august især mange hvepsevåger, men også rørhøge, fiskeørne samt lærke- og vandrefalke er der gode chancer for at opleve på tæt hold.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.**Turleder:** Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).**74) Formiddagsfugleture ved Nivå.****Tirsdag 27/8 kl. 10.30 – ca. 13.30.**

Vi følger årets gang ved Nivå og lytter til sang og kald fra de fugle som lever i Nivås varierede natur. Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige fugle og det spændende dyre- og planteliv, som Nivå også byder på.

Mødested: Nivå togstation.**Turleder:** Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).**75) Rovfugledage ved Hyllekrog.****Torsdag 29/8 kl. 10.00 – ca. 15.00.**

Her i sensommeren og efteråret følger vi rovfugletrækket over Saksfjed/Hyllekrog. Området hører blandt Skandinaviens bedste steder, hvis man vil opleve efterårets imponerende rovfugletræk. Der bliver også tid til lidt kratlusk i Saksfjed. Husk madpakke og kaffe til turen.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.**Turleder:** Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).**76) Hvepsevågens Dag - Hyllekrog.****Søndag 1/9 kl. 9.00 – 16.00.**

Så skal svensken ha` da-da! Stillingen i den årlige hvepsevåge-landskamp er 4-5. Forhåbentlig giver vi i år svenskerne baghjul og ser flere hvepsevåger end hinsidan. Vi er løbende i kontakt med svenskerne og de andre steder, der bliver afholdt Hvepsevågens Dag. Dagen byder med garanti også på fiskeørne og andre rovfugle.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.**Arrangør:** DOF Storstrøm og Fugleværnsfonden.

77) Hvepsevågens Dag - Gulstav Mose.

Søndag 1/9 kl. 10.00 – 12.00.

Fugleværnsfondens lokale arbejdsgruppe står klar i fugletårnet ved Gulstav Mose med kikkerter og teleskoper samt hjælp til artsbestemmelse af de mange fugle man i denne tid kan opleve trække sydover mod varmere himmelstrøg. Rovfugletrækket er gået i gang, og i dag er det jo Hvepsevågens Dag, så mon ikke vi ser denne smukke rovfugl lægge vejen forbi fugletårnet?

Mødested: Fugletårnet ved Gulstav Mose.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

78) Mød en fiskeørn – Tryggelev Nor.

Søndag 1/9 kl. 13.00 – ca. 15.00.

I denne tid byder Tryggelev Nor på en masse vadefugle, ænder og rovfugle. Fiskeørnen kan ofte opleves styrtdykke efter fisk fra stor højde og det lille "piskeris" dværgfalken, ses ofte i lav højde over engene.

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe på Sydlangeland.

Hvepsevågens Dag

79) Hvepsevågens Dag – Nyord Enge. Søndag 1/9 kl. 10.00 - 13.00.

Nyord er ikke kendt for det store hvepsevåge træk, men lidt skal der nok komme forbi i løbet af dagen. Og så er der jo alt det andet. Nyord er et vigtigt knudepunkt på trækruten mellem overvintringsområderne i syd og yngleområderne i nord, og store flokke af ænder, gæs og vadefugle kan opleves på engene og havet omkring. Og så er luften fyldt med svaler!

Mødested: Fugletårnet på Nyord, ca. 1 km efter broen fra Møn til Nyord.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Nyord.

80) Rovfugledage ved Hyllekrog. Torsdag 5/9 kl. 10.00 – ca. 15.00.

Her i sensommeren og efteråret følger vi rovfugletrækket over Saksfjed/Hyllekrog. Området hører blandt Skandinaviens bedste steder, hvis man vil opleve efterårets imponerende rovfugletræk. Der bliver også tid til lidt kratlusk i Saksfjed. Husk madpakke og kaffe til turen.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

81) Gundsømagle Sø - skal vi se jagende fiskeørn? Lørdag 7/9 kl. 09.00 – ca. 12.00.

Den månedlige optællingstur. På engene kan der være masser af gæs, ligesom skoven kan være fyldt med småfugle. Hvis man er heldig, kan man i det tidlige efterår opleve fiskeørnen styrtdykke fra 20 - 30 meters højde. Medbring gerne kaffe og noget spiseligt til en pause ved vesttårnet, hvor der er bænke.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

82) Åbent hus i Nivå Bugt.**Søndag 8/9 kl. 10.00 – 13.00.**

Mange ande- og vadefuglearter raster i bugten, og der er mulighed for trækkende rovfugle og med held traner. Isfuglen, som yngler i området, ses ofte sidde på stenene ud for fugletårnet eller fiskende i bugten.

Mødested: Fugletårnet ved Nivå Bugt Strandenge.**Turleder:** Medlemmer af Fugleværnsfondens arbejdsgruppe er til stede på Tangen med kikkerter og teleskoper og hjælper til artsbestemmelse**83) Ravnstrup Sø.****Naturens Dag med de første efterårstegn.****Søndag den 8/9 kl. 10.00-13.00**

Søndag den 8/9 er 'Naturens Dag' og det fejres med en høsttur. Vi ser admiralerne flokkes på nedfaldsfrugt og ænder søge asyl i den jagtfrie sø, mens de første efterårsgæster som fiskeørn og kvækerfinke måske lægger vejen forbi. Vi slutter af med cowboy-kaffe og snobrød ved shelteret.

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej (ved indkørslen til nr. 12). Ålehusvej er beliggende to kilometer vest for Herlufmagle mellem Ringsted og Næstved og er en sidevej til Ravnstrupvej, hvorfra der er skiltet til søen. (Bus linje 680R mellem Næstved og Ringsted stopper ved hjørnet af Ravnstrupvej/Ålehusvej i timedrift, og det tager fem-ti minutter at gå herfra til P-pladsen på Ålehusvej).

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Ravnstrup Sø.**84) Rovfugledage ved Hyllekrog.****Torsdag 12/9 kl. 10.00 – ca. 15.00.**

Her i sensommeren og efteråret følger vi rovfugletrækket over Saksfjed/Hyllekrog. Området hører blandt Skandinaviens bedste steder, hvis man vil opleve efterårets imponerende rovfugletræk. Der bliver også tid til lidt kratlusk i Saksfjed. Husk madpakke og kaffe til turen.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.**Turleder:** Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

85) Først Fugle – så naturpleje! Stormengene.

Lørdag 14/9 kl. 08.00.

Vi starter dagen med øjne og ører åbne. Fugletrækket er på sit højeste, så der venter os fugle i tusindvis, når vi tager en gåtur på Stormengene på sydspidsen af Rømø. Mange småfugle forlader landet netop nu, mens gæs, ænder og vadefugle har travlt med at æde ude på vaderne. Efter gode fugleoplevelser venter der – hvis du har lyst – lidt praktisk arbejde med at pleje naturen på Stormengene. Der er opvækst, der skal fældes. Der er skidt, der skal fjernes. Vi håber du vil give en hjælpende hånd. Vi sørger for affaldssække og ikke mindst en forfriskning. Du skal blot huske kikkert, arbejdshandsker, praktisk tøj og gerne en håndsav eller grensaks.

Medbring gerne kaffe/te. Vi regner med at være færdige først på eftermiddagen.

Mødested: P-plads for enden af Stormengevej/Rimmevej ved Stormengene.

Turledere: Martin Iversen og Helle Hjorth.

86) Rovfugledage ved Hyllekrog.

Torsdag 19/9 kl. 10.00 – ca. 15.00.

Her i sensommeren og efteråret følger vi rovfugletrækket over Saksfjed/Hyllekrog. Området hører blandt Skandinavens bedste steder, hvis man vil opleve efterårets imponerende rovfugletræk. Der bliver også tid til lidt kratlusk i Saksfjed. Husk madpakke og kaffe til turen.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

87) Mød en fiskeørn – Tryggelev Nor.

Lørdag 21/9 kl. 10.00 – ca. 13.00.

I denne tid byder Tryggelev Nor på en masse vadefugle, ænder og rovfugle. Fiskeørnen kan ofte opleves styrtdykke efter fisk fra stor højde, og det lille "piskeris", dværgfalken, ses ofte i lav højde over engene.

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (20890909).

88) Fugletræk over Sydlangeland.

Søndag 22/9 kl. 10.00 – ca. 12.30.

I Fugleværnsfondens lille reservat på Sydlangeland og i de nærliggende gærdselskove, raster i denne tid mange småfugle inden turen går videre sydover. Efter et besøg i reservatets fugletårn, lusker vi gennem Gulstav Vesterskov ned til stranden, og videre til Dovns Klint. Hvis vejret er godt, er der her gode chancer for at opleve et flot rovfugletræk. Turen kan fortsættes med nr. 89 - se nedenfor.

Mødested: P-pladsen ved Gulstav Mose.

Turleder: Naturvejleder Allan Gudio Nielsen (20890909).

89) Fugletræk over Sydlangeland.

Søndag 22/9 kl. 13.00 – ca. 15.00.

I Fugleværnsfondens lille reservat på Sydlangeland, Gulstav Mose, og i de nærliggende gærdselskove, raster i denne tid mange småfugle, inden turen går videre sydover. Efter et besøg i reservatets fugletårn lusker vi gennem Gulstav Vesterskov ned til stranden og videre til Dovns Klint. Hvis vejret er godt, er der her gode chancer for at opleve et flot rovfugletræk. Efter frokost drager vi til Tryggelev Nor. I denne tid byder noret på en masse vadefugle, ænder og rovfugle. Fiskeørnen kan ofte opleves styrtdykke efter fisk fra stor højde, og det lille "piskeris", dværgfalken, ses ofte i lav højde over engene.

Mødested: P-pladsen ved Gulstav Mose.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

90) Formiddagsfugleture ved Nivå.

Tirsdag 24/9 kl. 10.30 – ca. 13.30.

Vi følger årets gang ved Nivå og lytter til sang og kald fra de fugle som lever i Nivås varierede natur. Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige fugle og det spændende dyre- og planteliv, som Nivå også byder på.

Mødested:

Nivå togstation.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

91) Rovfugledage ved Hyllekrog.

Torsdag 26/9 kl. 10.00 – ca. 15.00.

Her i sensommeren og efteråret følger vi rovfugletrækket over Saksfjed/Hyllekrog. Området hører blandt Skandinaviens bedste steder, hvis man vil opleve efterårets imponerende rovfugletræk. Der bliver også tid til lidt kratlusk i Saksfjed. Husk madpakke og kaffe til turen.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

92) Rovfugledage ved Hyllekrog.

Torsdag 3/10 kl. 10.00 – ca. 15.00.

Her i sensommeren og efteråret følger vi rovfugletrækket over Saksfjed/Hyllekrog. Området hører blandt Skandinaviens bedste steder, hvis man vil opleve efterårets imponerende rovfugletræk. Der bliver også tid til lidt kratlusk i Saksfjed. Husk madpakke og kaffe til turen.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

93) Gundsømagle Sø – oktobers mylder af fugle.

Lørdag 5/10 kl. 9.00 – ca. 12.00.

Her hvor skoven er ved at iklæde sig efterårsfarverne, vil der stadig være fugle, som ikke er trukket væk, ligesom vintergæsterne er begyndt at indfinde sig. I skoven kan der være massevis af vindrosler, solsorte og sjakkere. Med mellemrum kan flokke af grønsiskener hvirvle gennem skoven på jagt efter birke - og elletræets frø.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

94) Rovfugledage ved Hyllekrog.

Søndag 6/10 kl. 10.00 – ca. 15.00.

Her i sensommeren og efteråret følger vi rovfugletrækket over Saksfjed/Hyllekrog. Området hører blandt Skandinavien's bedste steder, hvis man vil opleve efterårets imponerende rovfugletræk. Der bliver også tid til lidt kratlusk i Saksfjed. Husk madpakke og kaffe til turen.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

95) Trækfugle på Sydlangeland – Åbent Hus i tårnet.

Søndag 6/10 kl. 10 – ca. 12.00.

Fugleværnsfondens lokale arbejdsgruppe står klar i fugletårnet ved Gulstav Mose med kikkerter og teleskoper samt hjælp til artsbestemmelse af de mange fugle, man i denne tid kan opleve trække sydover mod varmere himmelstrøg. Efterårstrækket er i fuld gang; der er våger og falke i luften og småfugle i krat og skov.

Vi lader fuglene komme til os og forlader ikke tårnet, så tag kaffen med.

Mødested: P-pladsen i svinget ved Gulstavvej, syd for Bagenkop.

Turleder: Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe.

96) Ænder, gæs og ørne – Tryggelev Nor.

Søndag 6/10. kl. 13 – ca. 15.00.

En fortsættelse af formiddagens tur ved Gulstav Mose.

Fra stranden afsøger vi havet mellem Ærø og Langeland (Marstal Bugt) for mulige ænder og havfugle. Dernæst går vi over i fugleskjulet, hvor vi undervejs lytter efter skægmejser, og vi kigger efter vandfugle i Salme Nor.

I fugleskjulet ser vi hvad vejr og vind har bragt af ænder og gæs på træk. Der er stadig mulighed for at opleve fiskeørn og masser af musvåger, der trækker ned over Langeland.

Måske den lokale havørn kommer forbi for at snuppe sig en fisk i Tryggelev Nor?

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turleder: Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe.

97) Fugletur til Agerø.

Søndag 6/10 kl. 8.00 – ca. 14.00.

Hovedmålet for turen er at nå ud til Holmene og Stenklipperne. Herude fjernt fra alt er der mulighed for at komme tæt på højaktiske vadefugle og eventuelle bjerglærker.

Af og til vandrefalk. Målet nås kun, hvis der er lavvande, oftest efter nogle dage med østlige vinde. Det er en anstrengende tur. Langskaftede gummistøvler er nødvendige; tørre reservesokker anbefales. En lang vandrestav er god at have med.

Er det umuligt at nå derud, afkortes turen. I stedet besøges Fugleværnsfondens obskjul, Østagerøs strandenge og måske Sydagerø. Alle steder kan der være vadefugle og gæs. I så fald afslutning ca. kl. 12.00.

Mødested: P-pladsen Agerøvej 32.

Turleder: Erling Andersen (Tlf. 97936427/30236427).

98) Efterår ved Øresund - Nivå Bugt Strandenge.

Søndag 6/10 kl. 10.00 – 13.00.

Årets sidste Åbent Hus i Nivå Bugt åbner mulighed for store tal af trækkende gæs, rovfugle og traner afhængigt af vindforholdene.

Andefugle- og vadefugle i bugten og småfugle på træk og rast. Chance for at se isfuglen fiske i bugten eller sidde på stenrevet syd for fugletårnet.

Mødested: Fugletårnet ved Nivå Bugt Strandenge.

Turleder: Medlemmer af Fugleværnsfondens arbejdsgruppe er til stede på Tangen med kikkerter og teleskoper og hjælper til artsbestemmelse.

99) Nyord Enge – Åbent Hus i fugletårnet.

Søndag 6/10 Kl. 10.00 – 13.00.

Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe på Nyord Enge står atter parat i fugletårnet med teleskoper og kikkerter. Fra fugletårnet er der et godt udsyn over strandengene og med lidt held ser vi den lille dværgfalk på jagt efter småfugle lavt over engene. Store flokke af især grågæs og bramgæs kan både ses og høres. Også kørestolsbrugere kan opleve fuglene, idet der er platform med rampe ved Fugleværnsfondens tårn og ved Hyldevang.

Mødested: Fugletårnet på Nyord, ca. 1 km efter broen fra Møn til Nyord.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Nyord.

100) Rovfugledage ved Hyllekrog.**Torsdag 10/10 kl. 10.00 – ca. 15.00.**

Her i sensommeren og efteråret følger vi rovfugletrækket over Saksfjed/Hyllekrog. Området hører blandt Skandinaviens bedste steder, hvis man vil opleve efterårets imponerende rovfugletræk. Der bliver også tid til lidt kratlusk i Saksfjed. Husk madpakke og kaffe til turen.

Mødested: P-pladsen ved foden af Hyllekrog.**Turleder:** Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).**101) Ravnstrup Sø - fuglefoder.****Søndag den 27/10 kl. 10.00 – 13.00.**

Familiedag ved Ravnstrup Sø, hvor vi laver fuglefoder til vinterens fugle i haven. Kom og lær en masse tricks til, hvordan du lokker en masse fugle ned i din have og "stjæler" alle naboens. Undervejs bliver der også tid til at se på nogle af de lokale fugle, mens vi popper popcorn og brygger cowboykaffe.

Mødested: P-pladsen v. Ålehusvej (ved indkørslen til nr. 12). Ålehusvej er beliggende 2 kilometer vest for Herlufmagle mellem Ringsted og Næstved og er en sidevej til Ravnstrupvej, hvorfra der er skiltet til søen. (Buslinje 680R mellem Næstved og Ringsted stopper ved hjørnet af Ravnstrupvej/Ålehusvej i timedrift, og det tager 5 – 10 minutter at gå herfra til P-pladsen på Ålehusvej).

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Ravnstrup Sø.**102) Formiddagsfugleture ved Nivå.****Tirsdag 29/10 kl. 10.30 – ca. 13.30.**

Vi følger årets gang ved Nivå og lytter til sang og kald fra de fugle, som lever i Nivås varierede natur. Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige fugle og det spændende dyre- og planteliv, som Nivå også byder på.

Mødested: Nivå togstation.**Turleder:** Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

103) Gundsømagle Sø – hviiin i november.

Lørdag 2/11 kl. 10.00 – ca. 13.00.

Nu kan vintergæsterne begynde at indfinde sig som f.eks. store skalleslugere og lille skalleslugere, begge meget flotte fugle. Ligeledes kan hvinænder optræde i flokke. De har fået dette navn, da de har en karakteristisk lyd, når de flyver lavt over vandet.

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

104) Gæster fra nord ved Gulstav Mose.

Søndag 3/11 kl. 10.00 – ca. 12.00.

Vi står klar i fugletårnet ved Gulstav Mose med kikkerter og teleskoper samt hjælp til artsbestemmelse af årets sidste trækfugle.

Her i starten af november er der stadigvæk enkelte elegante røde glenter, men der er også fortsat en del musvåger, som endnu ikke har forladt landet. Og så er der formentlig kommet fjeldvåger, blå kærhøg og drosler for at "holde vinterferie" på Sydlangeland.

Vi lader fuglene komme til os og forlader ikke tårnet, så tag kaffen med.

Mødested: P-pladsen i svinget ved Gulstavvej, syd for Bagenkop.

Turleder: Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe.

105) Tjek for sølvhejre – Tryggelev Nor.

Søndag 3/11 kl. 13.00 – ca. 15.00.

Fra stranden afsøger vi havet mellem Ærø og Langeland (Marstal Bugt) for mulige ænder og havfugle. På engene

ses store mængder af grågæs, og vi tjekker området grundigt for den fascinerende sølvhejre, som de senere år har besøgt noret flittigt. Dernæst går vi over i fugleskjulet og lytter undervejs efter skægmejser. På de åbne vandflader raster hundreder af ænder:

Trold- taffel- knar- pibe- hvin- og bjergænder. Måske en af øens havørne kommer forbi for at se på lækkerierne i Tryggelev Nor?

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turleder: Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe.

106) Nyord Enge – Åbent Hus i fugletårnet.

Søndag 3/11 Kl. 10.00 – 13.00.

Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe på Nyord Enge står atter parat i fugletårnet med teleskoper og kikkerter. Fra fugletårnet er der et godt udsyn over strandene, som i denne tid både byder på masser af gæs og vinterrovfugle som blå kærhøg, fjeldvåge og naturligvis havørn.

Mødested: Fugletårnet på Nyord, ca. 1 km efter broen fra Møn til Nyord.

Turledere: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Nyord.

107) Formiddagsfugleture ved Nivå.

Tirsdag 26/11 kl. 10.30 – ca. 13.30.

Vi følger årets gang ved Nivå og lytter til sang og kald fra de fugle, som lever i Nivås varierede natur. Turen er for alle, som ønsker at lære lidt mere om vores hjemlige fugle og det spændende dyre- og planteliv, som Nivå også byder på. Der kræves ingen specielle forudsætninger eller udstyr for at deltage.

Mødested: Nivå togstation.

Turleder: Allan Gudio Nielsen (Tlf. 20890909).

108) Ka' fugle jule? Tag en vintertur til Sydlangeland.

Søndag 1/12 kl. 10.00 – 12.00.

Årets sidste Åbent Hus arrangement i fugletårnet i Gulstav Mose.

Hvis vejret er med os, inviteres alle naturvenner på en kop cowboykaffe og en æbleskive på bålpladsen ved siden af fugletårnet. Der er kakao til børnene.

Skønt vinter er der masser at se på: Fjeldvåger, silkehaler, vindrosler, sjaggere, og ikke mindst de vilde heste med deres lange vinterpels. Hestene græsser ofte tæt på tårnet.

Mødested: P-pladsen i svinget ved Gulstavvej, syd for Bagenkop

Turleder: Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe.

109) Juleænder i Tryggelev Nor.

Søndag 1/12 kl. 13.00 – ca. 15.00.

Hvis ikke vinteren har "lagt låg" på Tryggelev Nor ligger der mange andefugle i noret på denne tid. Chancerne for at se fuglen med et vingefang som en dør, havørnen, er bestemt til stede denne dag. Den aflægger gerne reservatet et besøg i håb om at fange årets første juleand eller gås.

Mødested: P-pladsen ved Tryggelev Nor.

Turleder: Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgruppe.

110) Gundsømagle Sø – skægmejseland.

Lørdag 7/12 kl. 10.00 – ca. 13.00.

Så længe søen er isfri, kan der ligge store flokke af troldænder. Ligeledes kan man være heldig at se taffelænder på søen. I rørskovene er skægmejserne forholdsvis nemme at få øje på, når de i alle døgnets lyse timer søger efter tagrørsfrø, så de kan overleve de kolde nætter. Medbring gerne kaffe og noget spiseligt til en pause ved vesttårnet, hvor der er bænke. Bemærk tidspunktet, her i vintermørket starter vi først kl. 10!

Mødested: P-pladsen ved Fugleværnsfondens reservat ved Østrup.

Turleder: Fugleværnsfondens arbejdsgruppe ved Gundsømagle Sø.

Se kortet i stor størrelse på midtersiderne med adresser med adresser på reservaterne.

Dansk
Ornitologisk
Forening

Fugleværnsfonden
Vesterbrogade 138-140, 1620 V
Tlf. 3328 3839, e-mail: fvf@dof.dk
www.fuglevaernsfonden.dk
Bestil flere foldere hos Fugleværnsfonden

Fotos: Allan Gudio Nielsen. Lay-out/tryk: Ilsted Tryk.